

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., ve věci

žalobce: F. Z.
e. č. X
st. přísl. X
t. č. pobytem X
adresa pro doručování: X

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra České republiky
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 10. 2019, č. j. OAM-31/ZA-ZA11-ZA05-2019,

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Včas podanou žalobou ke Krajskému soudu v Brně (dále též „krajský soud“) žalobce brojil proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 10. 2019, č. j. OAM-31/ZA-ZA11-ZA05-2019, e. č. B007958 (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž bylo rozhodnuto o neudělení doplňkové ochrany podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č.

325/1999 Sb., o azylu, ve znění ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon o azylu“).

II. Napadené rozhodnutí

2. Žalovaný v rámci odůvodnění napadeného rozhodnutí nejprve zrekapituloval obsah správního spisu a dosavadní průběh řízení. Následně se již zabýval tím, proč nebyly v případě žalobce splněny podmínky pro udělení jednotlivých forem mezinárodní ochrany.
3. Podle názoru žalovaného nebyl žalobce ve vlasti vystaven pronásledování ve smyslu dotčených ustanovení zákona o azylu. Pokud měl být žalobce přepaden proto, že v kavárně mluvil o majetku mocných lidí, jednalo se o ojedinělý incident v roce 2016, a to ze strany neznámých osob. Žalobce poté nevyhledal lékařskou pomoc a ani se neobrátil na příslušné orgány veřejné moci. Soukromá slovní kritika vysoce postavených osob navíc neměla pro žalobce další negativní důsledky, když až do roku 2018 pracoval jako vedoucí na stavbách a nebyl vystaven žádným dalším útokům. V jeho případě tak nelze hovořit o jednání, které by svoji intenzitou naplňovalo znaky pronásledování.
4. Tvrzení žalobce, že byl napaden ze strany příslušníků policie, je pouhou spekulací. Útočníky mohly být rovněž soukromé osoby, které sympatizovaly s tamním režimem. Jelikož se žalobce na policejní orgány neobrátil, nemohla mu být poskytnuta náležitá ochrana, včetně objasnění okolností jeho přepadení. Žalobce pak uvedl, že nebyl politicky aktivní a své kritické názory dále veřejně nijak neprojevoval.
5. V případě návratu do vlasti nelze proto očekávat, že by žalobce byl vystaven jakékoliv formě pronásledování. Na tom nemůže nic změnit ani nepodložené tvrzení žalobce, že vycestoval až poté, co se dozvěděl o úmrtí jiného muže, který byl napaden kvůli protivládním prohlášením. Závěrem se žalovaný vyjadřoval také k bezpečnostní situaci v Ázerbájdžánu, kde vyjma lokálních střetů mezi arménskými a ázerbájdžánskými jednotkami v roce 2016 neprobíhá žádný ozbrojený konflikt, natož v hlavním městě Baku, odkud žalobce pochází.

III. Žaloba

6. V žalobě bylo předně namítáno, že žalovaný za účelem posouzení žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany neshromáždil dostatek aktuálních a relevantních zpráv o zemi původu. V kontextu skutkových okolností případu pak žalobce zdůraznil, že žalovaný se vůbec nezabýval možným pronásledováním žalobce z důvodu zastávání politických názorů, přičemž není podstatné, zda je žalobce aktivně projevoval či nikoliv. Fyzické násilí, kterému byl žalobce vystaven, lze podle dotčených předpisů považovat za jednání dostatečné závažnosti, které vykazuje znaky pronásledování.
7. Kromě toho nejsou podloženy závěry žalovaného ohledně toho, že se žalobce neobrátil na policejní orgány domovského státu, přestože tak mohl učinit. V této souvislosti je totiž nutné posoudit, zda žalobci byly efektivní prostředky ochrany dostupné, jak vyplývá z ustálené judikatury. Žalobce pak nemá povinnost prokazovat pronásledování své osoby jinými prostředky než vlastní výpovědí.

8. Žalovaný věrohodnost výpovědi žalobce nijak nezpochybnil. Přesto dospěl bez opory ve správním spisu k závěru, že žalobce dostupné vnitřní ochrany nevyužil. Za tímto účelem žalovaný vycházel pouze ze dvou informací o zemi původu, které se však danými otázkami vůbec nezabývají. Z dostupných zdrojů naopak vyplývá, že zneužívání pravomoci ze strany policistů, neúčinné vyšetřování a projevy nelidského či ponižujícího zacházení nelze v Ázerbájdžánu považovat za ojedinělé excesy.
9. Z těchto důvodů žalobce navrhl, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalovaného a replika žalobce

10. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že s podanou žalobou nesouhlasí. Co se týče uplatněných námitek, žalovaný uvedl, že při posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany vycházel z aktuálních informací o zemi původu, se kterými se měl žalobce možnost seznámit a jejichž doplnění nenavrhoval. Současně žalovaný připomněl, že žalobce nebyl nijak politicky aktivní, přičemž jím popsaná kritika vysoce postavených osob proběhla pouze soukromě v kavárně, aniž by se jednalo o formu veřejného projevu. Následné napadení bylo ojedinělým incidentem.
11. Žalobce dále v zemi původu pobýval bez jakýchkoliv problémů až do roku 2018, kdy měl vycestovat kvůli informaci o úmrtí jiného muže v důsledku napadení za protivládní vyjádření. Obavy žalobce proto žalovaný považuje za nepodložené. Z nižšího standardu ochrany lidských práv v Ázerbájdžánu nelze dovozovat, že mohou být všichni občané pronásledováni podle příslušných ustanovení zákona o azylu. Každou žádost o udělení mezinárodní ochrany je třeba posuzovat individuálně. V tomto směru je podle žalovaného napadené rozhodnutí přezkoumatelné a vychází z dostatečně zjištěného skutkového stavu věci.
12. Na základě výše uvedeného žalovaný krajskému soudu navrhl, aby žalobu jako nedůvodnou zamítl.
13. K vyjádření žalovaného podal žalobce **repliku**, ve které setrval na podané žalobě. V této souvislosti opakovaně zdůraznil, že žalovaný si za účelem rozhodnutí neopatřil dostatek aktuálních informací o zemi původu, které by se týkaly dostupnosti a efektivnosti vnitřní ochrany ze strany policejních orgánů.
14. K tomu žalobce doplnil, že nebylo jeho povinností navrhopat doplnění podkladů pro rozhodnutí, neboť důkazní břemeno leží v tomto směru na straně správního orgánu. Žalovaný na svoji povinnost rezignoval, přestože věrohodnost skutkové verze žalobce nijak nezpochybnil.
15. Pronásledování žalobce nelze vyloučit pouze proto, že se jednalo o ojedinělé napadení, přičemž jinak nebyl politicky aktivní. Stejně tak má všeobecný standard ochrany lidských práv v zemi původu určitý význam pro posouzení individuální žádosti o udělení mezinárodní ochrany, což lze dovodit také z judikatury Nejvyššího správního soudu. Z uvedených důvodů žalobce považuje napadené rozhodnutí za nezákonné. Žalobce výslovně souhlasil s tím, aby soud rozhodl o žalobě bez nařízení ústního jednání.

V. Správní spis

15. Ve správním spisu se nachází zejména předávací protokol, čestné prohlášení o totožnosti žalobce, záznam o poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu a protokol o pohovoru k dané žádosti ze dne 16. 1. 2019.
16. V rámci provedeného pohovoru žalobce k dotazům správního orgánu mimo jiné uvedl, že před odchodem z vlasti (prosinec 2018) pracoval jako vedoucí na stavbách. Důvodem pro odchod z domovské země byla zpráva o úmrtí jiného muže, který měl vyvíjet podobné aktivity jako žalobce, přičemž také na něj se policie zaměřila. Žalobce se měl v roce 2016 sejít se svými přáteli v kavárně ve městě Baku, kde hovořili o mocných lidech v Ázerbajdžánu a ukazovali si na fotkách jejich majetek. Po cestě domů měli žalobce zastavit tři osoby v civilním oblečení. Následně ho omráčily. Žalobce se probral až v autě, přičemž mu tekla z hlavy krev a měl rozostřené vidění. Měl být odvezen do nějaké budovy, kde ho dané osoby asi pět hodin vyslýchaly a mlátily ve vazbě na konverzaci v kavárně. Žalobce předpokládá, že se jednalo o policisty, a to podle toho, co tyto osoby říkaly a jak se dotazovaly.
17. V pohovoru dále žalobce uvedl, že uvedený incident sdělil pouze rodině a nijak ho dále neřešil. Pokud by se obrátil na policii, vše by se jen zhoršilo, protože tak to v jeho zemi funguje. Stejně tak žalobce bezprostředně nevyhledal lékařské ošetření. Jen s odstupem času navštívil očního lékaře. Své politické názory žalobce od té doby nezměnil, ale vyjadřuje je pouze soukromě. Jiné problémy žalobce ve vlasti neměl a dotčené osoby již nikdy neviděl. Obával se však, aby se incidenty neopakovaly. Proto dostal strach, jakmile se z internetu dozvěděl o podobném případě, který skončil smrtí člověka. Vnitřní přesídlení není podle žalobce řešením, neboť si ho může policie najít kdekoliv.
18. Za účelem vydání rozhodnutí o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany byly žalovaným opatřeny následující informace o zemi původu: Informace mezinárodní organizace pro migraci (IOM) ze dne 28. 3. 2019 – Ázerbajdžán – Údaje o zemi; Informace OAMP ze dne 29. 7. 2019 – Ázerbajdžán – Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti; Informace OAMP ze dne 18. 6. 2019 – Ázerbajdžán – Bezpečnostní a politická situace v zemi.
19. Ve správním spise se dále nachází protokol o seznámení žalobce s podklady pro rozhodnutí ze dne 18. 10. 2019. Z jeho obsahu vyplývá, že žalobce se po poučení o svých procesních právech nechtěl s podklady pro rozhodnutí seznámit ani nenavrhoval jejich doplnění. Ve věci bylo následně vydáno napadené rozhodnutí, které je v současné době předmětem soudního přezkumu.

VI. Posouzení věci krajským soudem

20. Žaloba byla podána osobou oprávněnou (ust. § 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), ve lhůtě stanovené v ust. § 32 odst. 1 zákona o azylu.
21. Soud ve věci rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání, neboť účastníci řízení s tímto postupem souhlasili a krajský soud nepovažoval ústní projednání věci za nezbytné. Soud k tomu doplňuje, že nezasílal žalobci výzvu k vyjádření souhlasu s rozhodnutím bez ústního jednání v jeho mateřském jazyce, ale v jazyce českém. Učinil tak při vědomí skutečnosti, že žalobce se několikrát v průběhu

řízení dostavil ke zdejšímu soudu a sdělil svou doručovací adresu, přičemž zcela zřejmě komunikoval v českém jazyce.

22. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (ust. § 75 odst. 2 s. ř. s.) podle skutkového a právního stavu zjištěného s přihlédnutím k čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (tzv. procedurální směrnice).
23. Žaloba **není důvodná**.
24. Žalobce v žalobě argumentoval zejména tím, že žalovaný si za účelem vydání napadeného rozhodnutí neopatřil dostatek aktuálních a relevantních informací o zemi původu (§ 23c zákona o azylu). Podle názoru žalobce proto nebylo možné dospět k závěru, že se mohl v kontextu napadení své osoby obrátit na příslušné policejní orgány v Ázerbajdžánu, neboť nebylo zjištěno, zda by byly ochotny či schopny poskytnout mu ochranu. Samotný incident, který se odehrál v roce 2016, žalobce považuje za dostatečně závažné jednání, aby naplňovalo znaky pronásledování podle příslušných ustanovení zákona o azylu.
25. Podle ust. § 12 zákona o azylu platí, že: *„Azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.“*
26. Podle ust. § 2 odst. 4 zákona o azylu dále platí: *„Pronásledováním se rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování.“*
27. V této souvislosti je v ust. § 2 odst. 6 zákona o azylu je stanoveno: *„Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem nebo v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu.“*
28. Krajský soud dává žalobci za pravdu v tom, že dočasné omezení osobní svobody spojené s fyzickým násilím z důvodu projevovali svých politických názorů na místě veřejnosti přístupném by bylo možné za určitých okolností považovat za závažné porušení lidských práv, tedy pronásledování podle ust. § 12 písm. a) zákona o azylu. Muselo by se však v kontextu skutkových okolností případu jednat o jednání státní moci, popř. soukromých osob za předpokladu, že by bylo ze strany státní moci záměrně tolerováno (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2017, č. j. 1 Azs 312/2016 – 31, a ze dne 22. 12. 2005, č. j. 6 Azs 479/2004 – 41; odkazovaná rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz).

29. V nyní projednávané věci žalobce ve správním řízení vypověděl, že k jeho napadení v roce 2016 mělo dojít ze strany tří neznámých osob v civilním oblečení. Jejich příslušnost k tamní policii žalobce dovozoval pouze z toho, na co a jakým způsobem se dotazovaly. Jinými slovy, žalobce netvrdil, že by dotčené osoby svoji příslušnost k bezpečnostním složkám státu jakkoliv prezentovaly, a to např. slovním sdělením či výzvou spojenou s předložením služebního průkazu. Lze proto dát žalovanému za pravdu, že tvrzení žalobce, že se jednalo o policisty je nejen nepodložené, ale zejména spekulativní.
30. K tomu je vhodné doplnit, že případná formální příslušnost dotčených osob k policii ještě nemusí sama o sobě znamenat, že je jejich jednání vždy prováděno v mezích zákonů, tedy jako projev vůle státní moci. Nelze totiž vyloučit, že se může v některých případech jednat rovněž o jednání tzv. na vlastní pěst, k čemuž může docházet mimo jiné tehdy, pakliže je příslušnost k policii záměrně zatajována. Danou variantu nelze vyloučit zejména za předpokladu, že se jedná svoji četností o ojedinělý incident, po kterém nenásleduje žádná forma sledování, obtěžování či napadání apod. V každém případě by bylo možné uvažovat o naplnění znaků pronásledování pouze za předpokladu, že by takové jednání bylo státními orgány vědomě trpěno, tajně podporováno či záměrně nepotlačováno (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2005, č. j. 6 Azs 479/2004 – 41). Takové indicie z azylového příběhu žalobce nevyplývají.
31. V zásadě je dále nutné, aby se žalobce v případě pocítovaného pronásledování ze strany jednotlivce či skupiny osob nejprve obrátil s žádostí o pomoc na vnitrostátní orgány v zemi původu, pokud není zjevné, že tyto orgány nejsou schopny či ochotny účinnou ochranu poskytnout (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2015, č. j. 3 Azs 127/2015 – 31).
32. Na druhé straně je nutné dát žalobci za pravdu v tom směru, že nebylo jeho povinností prokazovat rozhodné skutečnosti pro posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany jiným způsobem, než podáním věrohodné výpovědi. Jelikož žalovaný věrohodnost jeho výpovědi nezpochybnil, byl povinen z ní skutkově vycházet. Nelze však opomenout, že žalovaný své rozhodnutí založil na tom, že napadení žalobce v roce 2016 se sice mohlo odehrát popisovaným způsobem, ale přesto by se nejednalo o pronásledování ve smyslu zákona o azylu.
33. V této souvislosti žalovaný zdůraznil, že šlo o ojedinělý incident ze strany neznámých osob, které mohly negativně reagovat na kritiku mocenských struktur v zemi ze strany žalobce, aniž by měly jakékoliv vazby na státní orgány v zemi původu. Žalobce navíc nevyhledal lékařskou pomoc a ani se bez dostatečného důvodu neobrátil na tamní policejní orgány, aby mu poskytly náležitou ochranu. Po daném incidentu žalobce v zemi původu pobýval a pracoval až do roku 2018, aniž by měl jakékoliv problémy.
34. Krajský soud považuje závěry žalovaného za přezkoumatelné i věcně správné. Přestože není absence politických aktivit žalobce zcela určující, nelze opomenout, že státní moc se bude v obdobných případech pronásledování z logiky věci systematicky zaměřovat spíše na exponované osoby, které vůči danému režimu veřejně či aktivně vystupují, ať už přímo nebo podporou konkrétních politických subjektů. V případě žalobce se však mělo jednat pouze o jednorázové projevování osobních (politických) názorů v kavárně, a to ve společnosti jeho přátel, čemuž mělo následovat ojedinělé napadení ze strany tří

neznámých osob, které kromě subjektivního pocitu žalobce nevykazovaly žádné znaky projevu perzekuce pod záštitou státní moci.

35. Žalobce poté neuvedl žádné okolnosti či indicie, které by nasvědčovaly tomu, že by se policejní orgány jeho případem (napadení ze strany neznámých osob) nezabývaly, popř. že by ho kvůli tomu dokonce jakkoliv postihovaly. Přesto lze dát žalobci částečně za pravdu v tom, že žalovaný měl své závěry posílit opatřením dalších informací o zemi původu, které by se svým obsahem zabývaly zejména systémem fungování policie a dalších orgánů v zemi původu. Ázerbajdžán je totiž navzdory přijetí řady lidskoprávních dokumentů státem, kde je úroveň ochrany základních práv a svobod problematická, jak ostatně rámcově vyplývá také z Informace OAMP ze dne 18. 6. 2019, která byla do správního spisu založena a z níž žalovaný při posuzování podmínek pro udělení mezinárodní ochrany vycházel.
36. Za jiných okolností by tak bylo možné tvrdit, že žalovaný nedostal své povinnosti opatřit si dostatek relevantních informací o zemi původu, jakožto nezbytné podmínky pro posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany a vydání souvisejícího rozhodnutí. Podle názoru zdejšího soudu však nelze opomíjet skutkové okolnosti případu, které nijak nenavědčují tomu, že by žalobce patřil k osobám, kterým by mohla být obecně ochrana ze strany orgánů veřejné moci (včetně účinného vyšetřování) odepřena.
37. Uvedený závěr lze podpořit také odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2019, č. j. 2 Azs 285/2018 – 39, ve kterém je uvedeno, že: *„Ačkoliv je Ázerbájdžán považován z hlediska dodržování lidských práv za problematickou zemi, jak vyplývá ze zpráv, z nichž správně vyšli žalovaný i krajský soud, tato problematičnost vyplývá především ve vztahu k politicky aktivním osobám, lidskoprávním aktivistům a novinářům. Pokud měli stěžovatelé za to, že porušována jsou práva i jiných skupin osob než výše uvedených a že k některé takové skupině patří, pak měli možnost zdroje takových informací doplnit. To však neučinili.“*
38. Pouze nad rámec uvedeného krajský soud dodává, že v případě žalobce nelze uvažovat ani o naplnění podmínek pro udělení azylu z důvodu hrozícího pronásledování ve smyslu ust. § 12 písm. b) zákona o azylu. Jak již bylo uvedeno, žalobce ve vztahu k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany uváděl ojedinělý incident v roce 2016, přičemž sám uvedl, že poté již neměl v zemi původu žádné problémy kvůli svým politickým postojům, etnické či náboženské příslušnosti
39. Pokud své vycestování o dva roky později odůvodňoval tím, že se z internetu dozvěděl o případu jiného muže, který měl zemřít v důsledku napadení pro projevování svých politických názorů, nejedná se podle zdejšího soudu samo o sobě o okolnost vyvolávající odůvodněný strach z pronásledování. Žalobce okolnosti daného případu nijak nespecifikoval. Stejně tak neargumentoval tím, že by postiženého muže osobně znal nebo byl do jeho politických aktivit či projevů jakkoliv zainteresován. Tvrzený kauzální nexus mezi napadením žalobce neznámými osobami a tímto jeho pozdějším poznatkem, který jej měl dovést k opuštění své vlasti, rovněž není přesvědčivý.

VII. Závěr a náklady řízení

40. Ze všech shora uvedených důvodů krajský soud rozhodl o žalobě tak, že ji v plném rozsahu zamítl, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.
41. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.) a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, respektive ani úhradu nákladů řízení nepožadoval, protože se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok III.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 11. května 2021

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.